

NATTGJESTER

Basert på intervjuer med døve i Sverige og Norge
Satt sammen i en ramme av Anders Duus

Versjon 3

PERSONER:

LILLEMOR (hørende resepsjonist)

AMINA

MANNEN PÅ ROM 312

ASTRID

KRISTIAN

MALENA

LAGLEDEREN

BALLSPILLEREN

LISE

TOM

BADSTUMANNEN

JOHNNY

RØYKEREN

ANNIE

SØNNEN

NATTGJESTEN

EVY 1

EVY 2

BRIDGEDAME 3

BRIDGEDAME 4

BRIDGEMANN 1

BRIDGEMANN 2

ET PAR: MANNEN

ET PAR: KVINNEN

LINDA

FIRE HEISSPASSASJERER

TINE

SINT UNG MAN

MINNER:

AMINAS MAMMA (hørende)

FLYPLASSMANNEN (hørende)

FLYPLASSKVINNEN (hørende)

KONFIRMASJONSPRESTEN (hørende)

TOR

ASTRIDS MAMMA (hørende)

MANILLAELEVEN
DEN DØVE SKANDINAVEN
DEN HØRENDE SKANDINAVEN

Karakterene bruker norsk eller svensk tegnspråk som det passer ensembleret.
Replikk med understrekning betyr at karakteren snakker med stemme.

FØRSTE AKT

1. ROM 312

EN MANN åpner døren til et hotellrom. Det er lite og ganske enkelt.

MANNEN PÅ 312:

Mannen på rom 312 har aldri bodd på dette hotellet tidligere. Men rommet ser ut som alle andre hotellrom. En seng. Et skrivebord. Noen bilder med blomster på. En TV. (Han åpner en perm, leser) Tjuetre TV-kanaler. Fire kanaler som bare viser film. Døgnet rundt. Kanskje han skal se en film i kveld. Slå ihjel tid.

(MANNEN går inn i rollen)

MANNEN PÅ 312:

På døveskolen fikk vi ukepenger, men det var fryktelig lite. Når vi hadde handlet, hadde vi bare småpenger, 5 eller 10 øre igjen. En av de større elevene samlet sammen alle småpengene, det var nok til en kinobillett. Han gikk på kino, og etterpå fortalte han på et levende tegnspråk filmen til oss. Dette skjedde på sovesalen..

Neste uke var det en annen som gjorde det samme.

Han forteller begynnelsen på en "film". Kanskje en western. Stopper midt i fortellingen. Døve fortalte mye før. Nå finnes det tjuetre kanaler. Og han er sikkert også den eneste døve gjesten på hotellet.

Han setter seg på sengen, slår på TV'n.

2. RESEPSJONEN

LILLEMOR:

Lillemor, 44 år, hadde selvsagt ikke tenkt at hun skulle bli resepsjonist. Det finnes ikke et barn som fantaserer om fremtiden og tenker "Jeg skal bli hotellresepsjonist". Da hun var liten ville hun først bli arkeolog. Senere fotballproff. Enda senere veterinær. Nå drømmer hun om å bli forfatter, skrive kriminalromaner. Å sitte i resepsjonen på et hotell nær motorveien er bare foreløpig. Hun har jobbet her i ni år. Jobben er OK. Det finnes tid til å lese. Lillemor leser tre kriminalromaner i uken. Hun vet at hun skulle kunne skrive noe like bra selv. Om hun bare fant den rette historien. Noe mystisk og spennende.

Det er fortsatt mange ledige rom i kveld. Her sjekker folk ofte inn sent og drar tidlig. Få blir mer enn en natt. Dagresepsjonisten har skrevet en lapp om at gjesten på 312 er døv. Sånt er viktig å vite i tilfelle det begynner å brenne eller noe. Utenfor går solen ned.

LISE inn med en rulleveske og en paraply som hun rister. Hun går fram til disken. Lillemor (i rollen) snakker til henne.

LILLEMOR:

Velkommen. Har du bestilt?

LISE signaliserer at hun ikke hører.

LILLEMOR:
BESTILT.

LISE rister på hodet.

LILLEMOR:
Ikke noe problem. Hvor mange netter? NETTER, HVOR MANGE?

LISE:
Bare en.

LILLEMOR:
En natt. (Snur ryggen til) Da skal vi se. Da får du rom, rom, rom....236.

LISE får sin nøkkel, ser på den for å observere nummeret.

LILLEMOR:
Ditt rom er opp trappen og til høyre. Frokosten serveres der borte mellom syv og ni tretti.

LISE begynner å gå i den retningen LILLEMOR sist pekte. LILLEMOR vinker.

LILLEMOR:
Ikke dit! Ditt rom er den veien. Opp og til høyre.

LISE:
Takk.

LISE går ut.

LILLEMOR:
Det har selvfølgelig vært døve gjester på hotellet før. Men to på samme kveld, det er et litt morsomt sammentreff! Lillemor synes tegnspråk er vakkert. Hun lurte på om det er internasjonalt. (Hun bruker tegnet for takk flere ganger, langsomt og "poetisk".)

MALENA inn. Hun ruller ASTRID, sin svigermor, i en rullstol. KRISTIAN, Astrids sønn, kommer etter. Han bærer en enorm mengde bagasje.

MALENA:
Hvorfor lar vi ikke bagasjen ligge igjen i bilen?

KRISTIAN stirrer. Han kan ikke svare.

MALENA:
Hvorfor lar vi ikke bagasjen ligge igjen i bilen? Hallo, kan du svare?

KRISTIAN setter ned all bagasjen.

KRISTIAN:
Det finnes tyver.

MALENA:
Du er så mistenksom. Forsøk å slappe av.

KRISTIAN:
Jeg er avslappet!

MALENA:

Nei. Du er anspent. Hele tiden.

KRISTIAN forsøker å se avslappet ut.

KRISTIAN:

Jeg tenkte bare... Det finnes tyver.

MALENA:

Du er fremdeles anspent. Se på skuldrene dine!

KRISTIAN går bort til LILLEMOR i resepsjonen og sjekker inn. Han har en utprintet bestilling. Det går raskt. Han kommer tilbake og forsøker å plukke med seg alle veskene. Det går ikke.

KRISTIAN:

Hjelp meg.

MALENA:

Mitt forslag var at vi skulle la veskene være i bilen..

KRISTIAN:

Jeg får ikke opp alt sammen.

MALENA:

Noen må kjøre din mamma.

KRISTIAN (*til ASTRID*):

Du får vente en liten stund. Vi kommer snart tilbake.

KRISTIAN tar så mye bagasje han orker, begynner å gå bort mot heisen.

MALENA:

Er du sikker på at vi tør å gå fra din mor? Tenk om det kommer en tyv og stjeler henne!

KRISTIAN later som han ikke ser kommentaren. . MALENA tar resten av bagasjen. De forsvinner ut.

LILLEMOR og ASTRID er igjen. De har intet felles språk.

LILLEMOR:

Fire døde gjester! Eller fem?

LILLEMOR peker og holder seg for ørene. ASTRID nikker. LILLEMOR nikker. De ler anstrengt til hverandre. LILLEMOR rekker tommelen opp. ASTRID nikker.

LILLEMOR (*sier på tegnspråk, idiotisk*):

Takk. Takk.

ASTRID (*skjønner ingen ting*):

Værsågod?

LILLEMOR peker og sier "Jeg skal bare.." og går ut.

ASTRID:

(plukker opp et innrammet fotografi fra sin rommelige håndveske):

Jeg har forlatt mitt hjem. Jeg har flyttet ut fra min leilighet. Møblene er solgt eller kastet. Alt jeg eier finnes i veskene. Min sønn og hans kone skal kjøre meg til et aldershjem. Et som ligger der de bor, ikke der jeg bor. Jeg er enke. Jeg har ingen jevnaldrende venner eller søsken igjen. Jeg er alene.

Historie: Sve 1

Jeg var den eneste døve i familien, alle andre var hørende. Det var ikke noe arvelig, jeg var rett og slett døv. Min mamma merket ikke noe før jeg var åtte måneder gammel. Før det hadde jeg pludret

akkurat som andre barn. Men naboen som bodde over oss hadde mistanke om at jeg var døv. Min mamma nektet for det og skyldte på at jeg bare var litt sen med å snakke. Naboen sto på sitt og skrudde på en gammeldags vekkerklokke. Ringesignalene var svært sterke. "Denne her vil sikkert skremme babyen". Hun satte den på og stilte den bak ryggen min. Den ga fra seg kjempehøye signaler, men jeg reagerte ikke, fortsatte bare å leke som om intet var hendt.

Heldigvis fikk mamma vite av doktoren at hun ikke behøvde å være urolig, og at jeg når jeg ble tre år kunne begynne på en tegnspråklig førskole som lå i Gøteborg.

Imens forsøkte mamma å kommunisere med meg ved hjelp av gester og tydelig artikulasjon. Hvis jeg ikke forsto, ble jeg helt gal og løp bort til en gammeldags radiator som var varm og slo bakhodet i den flere ganger. Så sint ble jeg. Min mamma og mine brødre visste ikke hva de skulle gjøre. De turde ikke kommunisere med meg for de var redd for at jeg skulle skade hodet igjen. Så de ventet med det.

3. PARKERINGEN

Det regner. JOHNNY kommer joggende.

JOHNNY:

Johnny har fylt drivstoff på bilen. Han er nesten hjemme. Til høyre i rundkjøringen, over broen, andre innkjøringen til venstre. Det tar fem minutter, kanskje sju siden det regner mye. Ikke mer. Men det var noe ekkelt på tankmunnstykket. Majones kanskje. Han må bare vaske hendene før han kan dra.

RØYKEREN står under tak, med sin veske ved siden av seg, forsøker få fyr på en sigarett. Men tenneren fungerer ikke. RØYKEREN stopper JOHNNY, mimer en sigarettenner. JOHNNY rister på hodet. RØYKEREN mimer fyrstikker, JOHNNY rister på hodet. RØYKEREN mimer gjøre opp ild med knusk og pinner, som i steinalderen. JOHNNY blir forvirret. RØYKEREN dunker ham i ryggen, hardt men hjertelig.

RØYKEREN:
Jeg bare spøkte.

JOHNNY:
Er du døv?

RØYKEREN:
Du også? Fra Norge?

JOHNNY:
Ja. Det finnes sikkert fyrstikker på hotellet.

RØYKEREN:
Bor du der også?

JOHNNY:
Nei. Skal bara låne toalettet.

RØYKEREN:
Jeg er på vei til Tyskland. Skal kjøpe en bil i Hamburg. Det blir billigere.

JOHNNY:
Jaså?

RØYKEREN:
Ikke mye billigere, men litt. Men så blev det sånt jævla skittvær. Skal du virkelig kjøre i det her regnet?

JOHNNY:
Jag bor i nærheten.

RØYKEREN:
Ta en øl med mig isteden.

JOHNNY:
Her?

RØYKEREN:
På hotellbaren. Det er alltid så jævla trist på slike steder. Hørende, hørende, ingen å prate med. Du er døv, jeg er døv og jeg vil invitere deg på en øl.

JOHNNY:
Jeg kan ikke drikke. Jeg må kjøre hjem.

RØYKEREN:
Kjør hjem i morgen. Jeg betaler for et rom.

JOHNNY ser tvilende ut.

RØYKEREN:
Et eget rom. Hva trodde du? Jeg har råd. Hva sier du?

JOHNNY:
Plutselig er det som Johnny ser seg selv utenfra. Han tror knapt det er sant når han ser seg selv si:
OK

RØYKEREN (*overrasket*):
Sikkert?

JOHNNY:
Ja. OK.

4. VASKERIET

AMINA:

Historie: Skriv/sve

Jeg ble født i den sydlige delen av Egypt i en liten landsby oppe i fjellene. Da jeg var liten fantes det bare en leirhytte der. Hele min slekt kommer fra den byen.

Da mamma hadde fylt fjorten år skulle hun giftes bort. Hun hadde ikke engang fått sin første menstuasjon og ifølge Koranen skal vi ikke kunne bli bortgiftet da. Men det ble likevel bestemt slik. Hennes blivende mann, min pappa, var tjueen år gammel. Hun ville ikke gifte seg med ham. Hvorfor? Fordi hun fremdeles bare var et barn og var redd? Var hun glad i en annen? Nei, - etter hva jeg forstår handlet redselen om at pappa hadde en bror som var døv, og mamma visste at man kan arve døvhet. I byen var det noen naboer som var døve og min mamma hadde sett hvordan de ble behandlet. Akkurat som hunder.

Mamma gråt og gråt i flere måneder, men det hjalp ikke. Giftermålet var bestemt og da hun var femten år gammel, ble det bryllup. Da hun var sytten år gammel fikk hun sitt første barn. En hørende jente. Så kom jeg, Amina. Men først da jeg var to år, begynte farmor å mistenke at jeg var døv. "Hvorfor skriker du til Amina hele tiden?" spurte hun

AMINAS MAMMA:

Jeg skriker ikke for å være slø. Men hun gjør jo ikke som jeg sier! Jo, hun hører! Men hun lyder ikke!

AMINA:
Mamma tok feil. Jeg var ikke ulydig fordi jeg ikke brød meg, men fordi jeg rett og slett ikke hørte hva hun sa.

5. ROM 430

KRISTIAN og MALENA inn, setter ned bagasjen.

KRISTIAN:

Du og mamma kan sove i dobbeltsengen. Jeg sover i ekstrasingen.

MALENA:

Skal jeg dele seng med din mor?

KRISTIAN:

Ja, hva så? Jeg kan ikke dele seng med henne!

MALENA:

Det har du vel gjort før?

KRISTIAN:

For førti år siden! Voksne menn deler ikke seng med sin mor, punktum!

MALENA:

Hun kan vel sove i ekstrasingen.

KRISTIAN:

Min stakkars rullestolsbundne mor i den smale sengen, aldri i livet.

MALENA:

Lei et rom til.

KRISTIAN:

Vi har ikke råd. Og forresten tror jeg ikke mamma vil sove alene i natt.

MALENA:

Hun har sovet alene i over to år siden din pappa døde.

KRISTIAN:

Vet du hva? Det føles som du ikke tar dette her på alvor.

MALENA:

Jeg legger bilnøkkelen her. Hjelp meg å huske det.. ellers glemmer jeg den. Husker du da vi låste inne nøkkelen til bilen i Kroatia? Vi var på camping.

Historie: Nor 2

Vi hadde reservenøkkelen til bilen ordentlig teipet fast under bakskjermen. Vi gikk og dusjet og kom tilbake. Jeg var uheldig og klarte å låse bildøren med nøkkelen i tenningslåsen. Før vi visste ordet av det, var hjelpsomme naboer i gang med å forsøke å få ut nøkkelen. De klarte å få opp bagasjelokket, og gjennom en luke i baksetet forsøkte de å lirke ut nøkkelen med et fiskesnøre.

KRISTIAN:

Det var en fiskestang, ikke et snøre.

MALENA:

Historie: Nor 2 forts.

Vi turde ikke fortelle om reservenøkkelen etter alt slitet de hadde hatt, og håpet det beste. Det så ut som de tenkte å bestille en servicebil som skulle kunne åpne døren, og din pappa tenkte med gru på hva det ville koste. Men heldigvis, etter en stund fikk de tak i nøkkelen med fiskesnøret.

KRISTIAN:

Det var en fiskestang.

MALENA:
Hvilken rolle spiller det?

KRISTIAN:
Rett skal være rett.

MALENA:
Kan du ikke le litt i alle fall? Det er en morsom historie, et morsomt minne!

KRISTIAN:
Jeg er ikke i humør til det. Mamma har flyttet fra hele sitt liv i dag! Kan du ikke forsøke ta det litt på alvor?

MALENA:
Herregud, jeg er aldri alvorlig nok for deg.

KRISTIAN:
Hva?!

MALENA:
Når du blir full av følelser, da skal hele verden stoppe. Da synes du det er å vise liten respekt hvis man ikke ligger på gulvet og gråter (*snubler i en veske*). Hvorfor skal vi ha alle de veskene her? Det er så jævla trangt!

KRISTIAN:
OK! Jeg deler dobbeltsengen med mor! Blir du fornøyd da?

6. BAREN

RØYKEREN inn med to øl, setter den ene foran Johnny.

RØYKEREN:
Hva heter du?

JOHNNY:
Johnny. (*Viser persontegnet*).

RØYKEREN:
Johnny fra Norge. Jeg har vært mye i Norge før. Konkurranser.

JOHNNY:
Jaså.

RØYKEREN:
Skyting. Har du ikke hørt historien om Reine og geværet? Det er jeg som er Reine.

JOHNNY:
Nei, dessverre.

RØYKEREN:
Åh. Du er for ung.

Historie: Nor 3

Det verserer en historie om meg og en gang jeg var i kjedekollisjon med bil. Den går ut på at jeg var på vei til en skytekonkurranse, med geværet i bagasjerommet på bilen. Jeg ble påkjørt bakfra av en annen bil, og måtte ut for å sjekke om geværet hadde tatt skade. Jeg skyndte meg ut og åpnet bagasjerommet, fant fram geværet og siktet langs løpet for å se om løpet var blitt skjevt.

Sjåføren i bilen som hadde kjørt på meg, satt i bilen sin og fulgte med på hva jeg gjorde. Da jeg fant fram geværet, ble han vettskremt.....!

JOHNNY:
Etterpå da? Hva hendte?

RØYKEREN:
Jeg satt i fengsel i seks måneder for ulovlige trusler .

JOHNNY:
På alvor?

RØYKEREN ler.

RØYKEREN:

Historie: Nor 3 forts.

Det som er sant er at jeg var på vei til skytekonkurranse. Jeg la merke til en bil bak som kjørte tett opp til meg. I Sem i Vestfold måtte jeg bråbremse pga bilen foran, men bilen bak meg klarte ikke å bremse tidsnok. 7 biler var innblandet i kollisjonen. Historien sier at jeg tok geværet opp i lufta, men det stemmer ikke., Jeg sjekket geværet mens det lå i bagasjerommet.

Jeg var flink i skyting på den tiden. Jævla flink.

RØYKEREN hever glasset. De skåler.

JOHNNY:
Hvorfor flyr du ikke til Tyskland i steden?

RØYKEREN:
Hva mener du?

JOHNNY:
Der du skal kjøpe bilen.

RØYKEREN:
Jeg liker ikke å fly. Jeg liker å kjøre. Jeg har alltid likt å kjøre.

RØYKEREN ler plutselig.

RØYKEREN:
Her er en morsom historie om å kjøre bil. Jeg hadde en kompis i Ålesund.

Historie: Nor 4

Han hadde bil, - og han kjørte rundt i sentrum med musikken på fullt og med åpne vinduer. Han var fryktelig kry og folk snudde seg etter ham og la merke til ham. Da møtte han en kjenning, som kunne fortelle at musikken han spilte var kristenmusikk. Kristenmusikk!

RØYKEREN ler. JOHNNY ler litt også.

RØYKEREN:
Kristenmusikk! Så høyt, vet du. Pinlig!

JOHNNY:
Ja.

RØYKEREN:
Unnskyld. Er du kristen?

JOHNNY:
Nei.

RØYKEREN:
Du virker litt kristen.

JOHNNY:
Jaha.

RØYKEREN:
Jeg mener ikke noe vondt med det. Men litt stille og beskjeden. Vil du ha en øl til? Selvsagt skal du ha en øl til!

7. RESEPSJONEN

LILLEMOR:
Det er noe som er veldig rart. Hvert eneste menneske som kommer til resepsjonen eller til baren der inne viser samme tegn. (Hun viser tegnet for døv) De har lapper, de bruker kroppsspråk, noen snakker. Men alle er døve. Er det en konferanse? Er det informasjon som Lillemor ikke har fått?

SØNNEN inn, sier på tegnspråk at han er døv, begynner å forklare at han vil ha et rom for en natt.

LILLEMOR:
Er det en konferanse?

SØNNEN forstår ikke.

LILLEMOR:
Konferanse? Her? (skriver) Er...det...konferanse...for...døve...her?

SØNNEN rister på hodet.

SØNNEN:
Jeg vet ikke. Jeg er ikke med på noen konferanse.

LILLEMOR:
Ikke konferanse?

SØNNEN skriver på papiret, rekker det fram..

LILLEMOR:
"Når begynner dere å servere frokost?" Sju. (Holder sju fingre opp.) Sju.

SØNNEN:
Går det an å få frokost tidligere? Tidligere? TIDLIGERE?

LILLEMOR stirrer uforstående på ham.

SØNNEN:
Åh.Takk.

SØNNEN tar sin veske, ser på nøkkelen, går ut..

LILLEMOR:
Takk. Takk.

ASTRID ser på henne. LILLEMOR oppdager det, føler seg brydd og går ut..

ASTRID (*plukker opp en liten fugl i keramikk*):
Det er en silkestjert.

Historie: Sve 1 forts.

Da jeg var tre år gammel begynte jeg på en førskole som het Alma Abrahamsson. Hun var en virkelig flink frøken. Det var så heldig at skolen fantes da og det var første gangen jeg fikk lære meg tegnspråk.

Jeg husker ikke første gangen noen brukte tegn til meg, det er litt tåket. Inntil en dag Alma viste meg bilder. Hun viste bilde av en silkestjert, det husker jeg. Det er litt uvanlig at jeg husker navnet, til tross for at jeg var så liten. Det er litt merkelig.

Hun pekte og fortalte videre om en flokk fugler som fløy til et tre som sto i en allé. Almas måte å bruke tegn på gjorde meg målløs. Da var det som jeg knekket koden, jeg forsto tegnspråk når det var i en slik fortellende form. Etter det suget jeg i meg det som en svamp og forsto mer og mer.

8. KORRIDOR

SØNNEN ruller sin veske, den begynner å vingle hit og dit, velter. SØNNEN blir plutselig og uventet rasende, sparker vesken, hopper på den. AMINA går forbi med en vogn med vasketøy. Deres blikk møtes kort. Når AMINA har passert gjør SØNNEN tegn til hennes rygg.

SØNNEN:

Hva glør du på??

NATTGJESTEN inn. Hun er et spøkelse. Hun står nær SØNNEN når han løfter vesken. Først ser han henne ikke, går nesten inn i henne.

NATTGJESTEN:

Oj. Unnskyld.

SØNNEN svarer ikke (ser ikke?), går ut.

9. ROM 202

EVY1 og EVY2 inn med sine vesker.

EVY 1:

Evy og Evy er alltid med på bridgeklubbens bussreiser. Det er morsomt å være en stor gruppe der alle bruker tegnspråk og morsomt å se seg om. Reisene pleier å gå til forskjellige steder i Sverige og Norge. En gang reiste de til København også.

EVY 2:

Evy og Evy har samme navn, og merkelig nok også samme persontegn (*viser det*). Dessuten er de født i samme måned! De deler alltid rom på reisene. Hadde de vært femti år yngre, hadde de frist sammen, smugrøyst bak gymnastikksalen og tittet på militærgutter sammen. Det er den slags venner de er.

EVY 1:

Fint!

EVY 2:

Kjempefint!

EVY 1:
Passe stort!

EVY 2:
Lyst!

EVY 1:
Nå er det selvfølgelig mørkt.

EVY 2:
Fordi det er kveld.

EVY 1:
Men trivelig!

EVY 1 setter seg på sin seng..

EVY 2:
Ikke for myk?

EVY 1:
Ikke for hard, ikke for myk. Perfekt!

EVY 2 tar fram en flaske portvin fra vesken og to glass.

EVY 1:
Jeg elsker portvin!

EVY 2:
Koselig å dele rom med deg igjen.

EVY 1:
Det er trist å sove alene. Skål!

EVY 2:
Men det er nok å dele med en person. Jeg glemmer aldri potten på sovesalen på døveskolen. Den var alltid så full at det rant over.

EVY 1:
Jeg husker:

Historie: Nor 5

Jeg var ny elev på døveskolen, og var redd. Heldigvis hadde jeg en to år eldre søster der. Vi bodde på en stor sovesal, og min søster hadde seng på skrå overfor meg. Jeg var så redd at jeg ba min søster holde meg i hånden. Det gjorde hun, men hånden hennes glapp etter hvert. Vi fant et system der hun holdt meg i hånden hver kveld.

EVY 2 (*ser på sengene som står langt fra hverandre*):
Jeg når ikke å holde deg i hånden, dessverre. Om jeg ikke skal sove på gulvet, da.

De fniser. BRIDGEDAME3 inn.

BRIDGEDAME 3:
Alle samles for en liten drink i salongen nå.

EVY 2:
Hyggelig!

EVY 1:
Vi kommer snart.

BRIDGEDAM E3:
Men det er samling nå.

EVY 1:
Vi kommer snart.

BRIDGEDAME3 ut. EVY2 skjenker i mer portvin.

EVY 1 (*hermer*):
"Det er samling NÅ".

De fniser som jentunger.

10. VASKERIET

AMINA:
Historie: Skriv/sve

Jeg hadde to søskenbarn, som også var døve. Det forekom steinkasting og skjells-ord. Jeg hadde en fetter som i tillegg til å være døv, var synsskadet og albino. Det var verst for ham. Det er Guds straff, sa folk. Dere døve er Guds straff,

Selv fikk jeg lage mitt eget tegnspråk, for ingen kunne selvfølgelig tegnspråk i min landsby. "Snakk istedet så man kan forstå hva du sier". Men om man ikke kan snakke? Da snakker man med hendene. Da tegner man figurer i luften. Jeg oppfant min egen form for tegnspråk, men det var et meget forenklet språk.

11. HEIS

Fem personer kommer fra forskjellig hold. De trenger seg inn i hotellets lille heis. Alle trenger på og prøver å trykke på knappen. En person når ikke fram, men viser i stedet fire, svært tydelig. Heisen går opp. Åpnes i en etasje. To personer (de som skal til 4. etasje) blir igjen. Tre går av, to av dem går sammen og så TINE.

EN SOM SKAL TIL FJERDE ETASJE/EN AV DE SOM GIKK AV (*samtidig på norsk respektive svensk tegnspråk*)

Typisk hørende å trenge seg sammen. Døve skulle aldri stå så trangt at man ikke kan bruke tegnspråk.

De øvrige fire forsvinner i ulike retninger.

12. HØRENDES UNDERVURDERING

TINE (*til publikum*):

Historie: Nor 6

Jeg var på ferie i Tyrkia med min samboer, og vi skulle reise hjem. Vi hadde charterreise, så det betød at vi måtte følge charterselskapets innsjekkingsrutiner. Det var køer over alt, så vi måtte vente. Da vi endelig kom fram til skranken, satt det en tyrkisk mann og en dame der. Jeg er forholdsvis bra i engelsk. Mannen snakket til oss, men vi forsto ikke hva han sa.

FLYPLASSMANNEN, FLYPLASSKVINNEN inn. FLYPLASSMANNEN mimer "blablabla".

TINE:

Jeg sa at vi ikke hørte.

FLYPLASSMANNEN ser på TINE, gjemmer så ansiktet i hendene og prater med FLYPLASSKVINNEN. Hun nikker og svarer. Det er en ganske lang konversasjon: blablabla...

TINE:

Jeg sa at han kunne skrive.

FLYPLASSMANNEN gjemmer ansiktet i hendene igjen. FLYPLASSKVINNEN nikker og svarer. Så skriver FLYPLASSMANNEN en lapp og gir til TINE.

TINE (leser):

"Still dere opp ved siden av, da vil det komme noen og hjelpe dere". (til FLYPLASSMANNEN) Vi trenger ikke spesiell hjelp, vi har fløyet mange ganger før!

FLYPLASSMANNEN gjemmer ansiktet i hendene igjen. "Blablabla"

TINE:

Nå var jeg skikkelig irritert. Det var lang kø bak oss. Jeg sa at jeg er døv, men jeg har øyne og kan se! Mannen gjorde klar papirene våre.

Ingenting hender. FLYPLASSMANNEN stirrer bare tåpelig.

TINE:

Mannen gjorde klar papirene våre!

FLYPLASSMANNEN sitter med et tåpelig blikk. TINE napper boardingkortet ut av hendene hans.

TINE:

Da vi kom til utgangen, var det ny kø. Det viste seg at flyet var forsinket. Det var en ny skranke, og jeg så etter ekspeditøren igjen for å kunne si ham noen sannhetens ord. Han var ikke der, men jeg så damen han hadde snakket med. Jeg gikk bort til henne og ba om papir og penn.

Skriver på en lapp til FLYPLASSKVINNEN.

TINE:

Jeg ba henne hilse sin kollega og si at vi fant fint fram, og at døve ikke er dumme! Damen så litt forlegen ut og ønsket oss god reise.

Resepsjonen. ASTRID i sin rullestol. ET PAR passerer, stopper når de ser rullestolen. .

MANNEN (til publikum):

Historie: Nor 7

Min veninne Sissel her och jeg reiste til Amsterdam for fire år siden. Vi satt og pratet sammen på flyet, og flyvertinnene gikk forbi og la merke til oss.

Da vi landet i Amsterdam, sto det to rullestoler og ventet på oss ved utgangen! Vi ga beskjed om at vi klarte oss bra, så vi slapp å bruke dem....

ET PAR ut.

SINT UNG MANN inn.

SINT UNG MANN:

Historie: Sve 2

Jeg er fremdeles arbeidsløs og det har jeg vært ganske lenge. Jeg er ikke glad i NAV, jeg synes ikke om dem. Jeg tenkte jeg skulle fortelle hva som er årsaken til det. NAV tilbød meg jobb på Samhall. En vaskejobb. Jeg er født i Sverige, jeg har grunnskoleutdanning. Jeg hoppet riktignok av gymnaset, men jeg har komplettert med voksenopplæring og har studiekompetanse. Jeg har arbeidslivserfaring fra programmering og arkiv. Jeg jobbet i et stort konsern i to eller kanskje tre år. Etter det har jeg vært arbeidsledig en tid og da tilbød NAV meg Samhall.

Jeg traff noen døve som har jobbet på Scania, Saab som maskiningeniører i tyve år før de fikk sparken. Etter det fikk de tilbud om jobb i Samhall. Slike tilfeller gjør meg riktig SINT. De vil at det skal se bra ut på statistikken, at det har kunnet få folk ut i arbeidslivet. Men statistikk lyver alltid.

SINT UNG MANN ut.

ASTRID (tar sin konfirmasjonsattest opp av vesken):

Historie: Sve 3

Vi skulle ha konfirmasjonsundervisning hver mandag de siste to årene før vi gikk ut av skolen. Vi hadde en döv prest som skulle flytte. I stedet skulle vi få en vikar. Vi hadde ikke anelse om hvem det var. Vi sto på rekke i klasserommet og ventet på at han skulle komme.

KONFIRMASJONSPRESTEN inn.

PRESTEN:

Kom hit. Kom hit sa jeg.

ASTRID:

Jeg?

PRESTEN:

Hvem ser det ut som jeg snakker med? Kom hit!

ASTRID reiser seg og går bort til presten. Han tar av seg kappe, skjert og hatt og henger det på Astrid som på en kleshenger. Hun står stille, vet ikke hva hun skal gjøre..

PRESTEN:

Deer!

Han peker på en kleshenger, men når ASTRID nærmer seg, farer den opp i taket. Hun snur seg mot presten, hengeren går ned, men når hun nærmer seg går hengeren opp i taket igjen og henger høyt oppe. ASTRID begynner å gråte.

PRESTEN:

Neimen, hva er du for en sippe? Hva gråter du for? Hvorfor gråter du, spør jeg?

ASTRID (setter sig i rullestolen igjen):

Etter hvert forsto jeg meg på ham. Han var som Dr Jekyll og Mr Hyde. "Offentlig", når han var ute med oss barn var han snill og brukte tegnspråk til oss, og han var flink, - men privat var han for å si det rett ut en drittsekk, - jeg avskydde ham. Jeg grøsser bare jeg tenker på det.

LILLEMOR påkaller ASTRIDs oppmerksomhet.

LILLEMOR:
Er du fortsatt her?

ASTRID:
De holder sikkert på å ordne rommet.

LILLEMOR:
Skal jeg kjøre deg opp?

ASTRID:
De er der oppe, ja. De kommer snart..

LILLEMOR rekker tommelen opp med et spørrende uttrykk. ASTRID nikker.

ASTRID:
Men det tar fryktelig lang tid, synes jeg.

13. ROM 430

MALENA:
Slutt å være sur nå..

KRISTIAN:
Jeg er ikke sur. Jeg... er bare litt urolig..

MALENA:
For hva?

KRISTIAN:
For hva!? For hvordan det skal bli nå. For at hun begynner å bli gammel og for at jeg ikke vet om hun kommer til å trives og hvor mye hjelp hun kommer til å trenge og...

MALENA:
Det merker vi jo etter hvert.

KRISTIAN:
Det forstår jeg vel for faen!

MALENA:
Ja? Da er det jo ingen vits i å engste seg..

KRISTIAN:
Det er jævlig lett å si.

MALENA:
Eller så snur vi. Hvis hun ikke vil flytte til aldershjemmet og du ikke vil at hun skal flytte så får hun vel reise hjem.

KRISTIAN:
Det går jo ikke!

MALENA:
Da så. Slapp av. Ned med skuldrene.

KRISTIAN:
Slutt! Slutt med det der!

MALENA:

OK. Unnskyld. Jeg forsøkte bare å løse-

KRISTIAN:
Du skal alltid løse alt.

MALENA:
Jamen, hva vil du at jeg skal gjøre da?

KRISTIAN:
Jeg vet ikke! Vær litt engasjert bare! Hvorfor skal jeg være nødt til å tenke på alt?

MALENA:
Unnskyld, men det er din mor. Forresten har hun ventet nede i resepsjonen veldig lenge nå.

KRISTIAN (*flyr opp*):
Herregud.

MALENA:
Jeg henter henne. Som et bevis på hvor ekstremt engasjert jeg er.

MALENA ut.

KRISTIAN:
Historie: Nor 8

Da jeg var liten var jeg redd for øyestikker.
Jeg fikk høre av min venninne at øyestikkeren legger egg i øret, og passet alltid på å beskytte øret.
Senere fikk jeg vite at nei, - øyestikkeren klekker egg i ferskvann. Jeg ble forskrekket, når jeg tenkte på alle de gangene jeg hadde badet i ferskvann...

Jag er bare sånn.

14. KORRIDOR

Basketlaget passerer. De har lagdrakter og baller, gjør forskjellige bevegelser. Noen stusser ballen.

LAGLEDEREN:
Ikke stuss balen! Det er kveld! Mennesker sover her!

BALLSPILLEREN:
Unnskyld!

15. RESEPSJONEN

LILLEMOR:
Det finnes ikke en eneste hørende gjest på hotellet i kveld. Det virker som ingen kan svare på hvorfor. En hel bridgeforening er her. Og et basketlag! Alle er døve. De fleste forstår ikke hva Lillemor mener når hun spør "Jaså, finnes det flere døve gjester her i kveld?" Ja, mange! "Så hyggelig!" Det ser ut til å være ren slump.

Historie: Nor 9

Lillemor husker en gang på skolen, i tegnetimen. Hun malte et landskap, med fjell og sol over. En annen elev malte det samme landskapet, men med 10 soler over. Lillemor sa til ham at så mange soler hadde hun ikke sett på en gang. Jo, sa han, det er sant! De begynte nesten å krangle...

Han var så sikker, klassekameraten. Nettopp derfor ble Lillemor usikker. Kanskje hadde han rett. Kanskje finnes det ti soler? Den følelsen er det. Det kjennes litt som svindel. At verden plutselig ikke er

som man tror. Hvor mange døve finnes det i Sverige og Norge?Hva er oddsen for at så mange skal være på samme sted til samme tid? kan det virkelig være ren slump?

Senere fikk Lillemor vite at jo da, han hadde sett så mange soler, på et bilde som viste midnattsolen. Bildet viste solens gang over horisonten, og viste den samme solen med en times mellomrom.

Lillemor begynner å få skrivekrampe. Og det er nesten tomt for papir.

ET PAR inn. De er gjennomvåte. KVINNEN skriver et spørsmål på LILLEMORS blokk.

LILLEMOR:

Restaurant? Dessverre nei. Jeg er selv her.

Hun skriver ned svaret. Pennen slutter å virke. Hun tar en ny penn. Den virker heller ikke.

KVINNEN:

Historie: Nor 10

Det er en døv mann som har fortalt meg denne historien. Han jobbet på en møbelfabrikk, og det var på vinteren. Over arbeidsplassen hans var det et vindu, og i vinduskarmen lå det mange kulepenn, det var sikkert reklamepenn.

En dag kom sjefen for å snakke med den døve mannen. Han oppfattet ikke, og sjefen fant en kulepenn fra vinduskarmen. Den virket ikke, sjefen kastet den og tok en ny. Den virket heller ikke. Sliki fortsatte det en stund. Til slutt gikk sjefen og hentet en ny penn som virket. Den døve mannen tok med seg de vrakede pennene hjem og varmet dem opp, - da virket de bra alle sammen.

Lillemor forstår at det er en spøk og ler, men er forvirret..

LILLEMOR:

Jeg er lei for det. Jeg forstår ingenting.

ET PAR ut. LINDA inn..

LINDA:

Brenner det?

LILLEMOR:

Heisen? Der borte.

LINDA:

Nei. Det er en alarm som går i tredje etasje. Det lukter røyk også!

LINDA mimer bråk og peker oppover..

LILLEMOR:

Nei, brannalarmen går ikke. Det skulle vi ha hørt. Jeg forstår ikke riktig...

LINDA drar LILLEMOR med seg.

16. BAREN

RØYKEREN setter to nye øl ned foran seg og JOHNNY.

JOHNNY:

Nei takk. Det er nok for meg. Jeg har ikke spist..

RØYKEREN:
Man blir mett av øl også. .

De drikker.

RØYKEREN:
Hvilken skole gikk du på?

JOHNNY:
Oslo.

RØYKEREN:

HISTORIE Sve 4

Jeg gikk på yrkesskolen i Vänersborg. Da var skoledagene fra mandag til lørdag. Den viktigste kvelden var lørdag kveld. Vi badet og stelte oss for kvelden som vi forventningsfullt så fram mot. Vi tok hver vår store del av brylcrem-tuben og formet våre Elvis-frisyre. Vi kammet ut overfødig krem og rengjorde kammen før vi la den tilbake i baklommen. Vi hadde alle dressjakke og slips. Vi var ganske oppglødd alle fire når vi gikk ned til folkeparken for å møte jenter. Vi fikk bare 15 kroner i måneden på yrkesskolen, så vi hadde ikke råd til å betale inngangsbillett til folkeparken. Derfor snek vi oss inn gjennom et oppklippet hull ved toalettene. Når vi senere var inne gikk vi omkring og lot som ingenting. Vi var i godt humør og det fantes både søte og pene jenter. Jeg danset tett inntil en jente. Hun hadde tynne klær så det kjentes tydelig at jeg ble... Den reiste seg og jeg fikk utløsning. Det var pinlig og jeg var nødt til å gå vekk. Jeg gikk til toalettet og tørket bort sæden. Jeg turde ikke fortelle mine kompisser om det som hadde hendt, hverken da eller nå.

RØYKEREN ler.

RØYKEREN:
Din tur! Fortell noe.

JOHNNY:
Jeg kan ikke fortelle.

RØYKEREN:
Noe fra skoletiden. Et minne fra en fyllefest. Hva som helst!

JOHNNY:
Jeg har ikke noe bra.

RØYKEREN:
Er det sikkert at du ikke er kristen?

JOHNNY:
Johnny føler det også. Samtalen flyter ikke. Det går tregt. Egentlig burde han ha satt seg i bilen og dratt hjem for lenge siden. Men det er noe som holder ham igjen. Hva?

17. ROM 313 / KORRIDOR

LINDA og LILLEMOR inn.

LINDA:
Det lukter røyk, kjenner du det? Hva gjør du? Skal vi ikke vekke alle isteden?

LILLEMOR åpner en veske, plukker opp en vekkerklokke som ringer, viser den fram for LINDA, slår den av. LILLEMOR ut.

LINDA:
Men det lukter røyk. Det gjør faktisk det..

NATTGJESTEN passerer gjennom LINDAs rom, bak henne.

LINDA:

Når Linda snur seg er følelsen allerede borte. Røyklukten også..

MALENA i korridoren.

MALENA (*prater for seg selv, parodierer Kristian*):

"Nei, jeg vet ikke hva jeg føler, men det er viktig at du forstår at jeg ikke vet hva jeg føler, det er kjempeslitsomt..." Det er som å være gift med et romvesen.

NATTGJESTEN passerer MALENA, går så gjennom en dør som ikke finnes. MALENA kjenner på veggen. Den er solid.

18. ROM 312

MANNEN PÅ ROM 312:

Mannen på rom 312 ringer hjem. "Hei, jeg lengter etter deg, det er trist her, ja, jeg har spist, god natt". Han legger på og ser på TV.

I bakgrunnen holder kanskje et ungt par på å skrive brev, vente, løpe om hverandre, mens de febrilt forsøker å møtes...

Historie Sve 5

Da jeg flyttet til Vänerskolan begynte jeg å interessere meg for jenter. Jeg traff en jente som jeg ble betatt av. Da var det veldig viktig med å få adressen, ellers kunne man ikke holde kontakten med hverandre. Jeg fikk en adresse av jenta. Så fikk jeg planlegge for neste møte, nå på lørdag, søndag eller neste uke, eller om to eller tre uker. Slik holdt man på for å forsøke å få det til å gå opp. Man forsøkte å skrive brev fort når man hadde fri. Så sendte man et brev med spørsmål om vi skal treffes på lørdag 21. april? Når man så hadde sendt det brevet ble det en lang og forventningsfull venting på svar. Hvis man sendte det på mandag kunne man jo ikke få noe på tirsdag, men kanskje på onsdag, da skyndte man seg hjem og ble like skuffet hver gang det ikke hadde kommet noe svar. Hvis det ikke hadde dukket opp noe på torsdagen heller, begynte man å bli nervøs siden jeg hadde foreslått å treffes på lørdag. Iblant fikk jeg brevet tilbake på onsdag og iblant på torsdag, da var det for sent å svare. Iblant kom jeg hjem en onsdag kveld etter trening og var trøtt og fikk brevet da. Da kunne jeg ikke skrive tilbake, fordi man måtte rekke å poste brevet før tømningen på stasjonen, som var kl. 22.00. Det var viktig med brevene, så jeg setter meg og skriver. Hvordan skal vi treffes, hvilken tid og så videre, og sender det til en annen jente. Når jenta jeg ville møte fikk brevet, oppdaget hun at hun ikke mente det slik. Jeg hadde misoppfattet det hele, men hun kunne ikke svare så hun ble nødt til å følge det som jeg bestemte i brevet.

I dag taster man inn et sms på noen sekunder.

19. KORRIDOR

Basketlaget passerer, gjør ulike bevegelser. Noen stusser ballen.

LAGLEDEREN:

Hvem er det som stusser ballen hele tiden?

BALLSPILLEREN:

Unnskyld

LAGLEDEREN:

Folk sover her! Vis litt respekt!

De fortsetter. TOM tar seg plutselig til kneet – mister ballen.

LAGLEDEREN:
Jeg sier ikke fra en gang till!

BALLSPILLEREN:
Det var ikke jeg!

LAGLEDEREN:
Hva hendte?

TOM:
Jeg vet ikke. Jeg fikk bare jævlig vondt i kneet.

LAGLEDEREN:
Sett deg i badstuen en time. Med en gang! Vi trenger deg på banen i morgen.

TOM halter i vei. BALLSPILLEREN begynner også å ta seg for kneet og skjære grimaser..

LAGLEDEREN:
Ikke prøv deg. Nå fortsetter vi!

Laget ut. LAGLEDEREN snur seg til publikum.

LAGLEDEREN:

Historie Sve 6

Da jeg var 12, 13, - nei, 14 år var det, da forsto jeg at det var menn jeg ville ha sex med. Det følte selvsagt. På skolen lekte og brøt vi gutter ofte. Jeg synes det var morsomt siden jeg fikk ta på andre gutter. På samme måte som gutter kan drive på med jenter, syntes jeg det var morsomt å drive på med gutter. Selvfølgelig drev jeg ikke på med alle gutter, bare de som jeg likte best.

20. VASKERIET

AMINA:
Historie Skriv/sve

Jeg var sju år da jeg kom til Sverige. Det var i desember, rett før jul, og for første gang så jeg ordentlige hus av stein, ikke leirhus som så ut som de var vilkårlig plassert på en fjellskråning. I begynnelsen var jeg redd for alt, til og med for snøen. Den var kald og så hvit at det stakk i øynene. Senere begynte jeg å like snøen. Den var myk og man kunne leke i den.

Jeg begynte i en barnehage som var integrert og lærte meg smått om senn tegnspråk. Et riktig tegnspråk, med ulike tegn for alle små nyanser og for alle store følelser. Vi trodde at jeg skulle få et hørselsimplantat, men jeg hadde rukket å bli for gammel for en operasjon. Og egentlig ville jeg ikke opereres. jeg var stolt av det språket som jeg holdt på å lære meg.

21. BADSTUEN

LISE og TOM tar på håndklær, kommer inn i badstuen fra hvert sitt hold.

TOM:
Unnskyld! Jeg visste ikke at det var opptatt.

LISE:
Jeg har ikke bestilt. Du var først.

TOM:
Absolutt ikke.

Pause. Begge setter seg, langt fra hverandre.

TOM:
Du er døv?

LISE:
Ja.

TOM:
Mange døve her på hotellet.

LISE:
Jaså? Hvorfor?

TOM:
Jeg vet ikke.

LISE:
Merkelig.

TOM:
Jeg skal gå nå så du får være i badstuen i fred.

LISE:
Ikke vær fjollet. Bli her!

TOM:
Sikkert?

LISE:
Vi er vel voksne mennesker?

TOM:
Jeg er ...tjuetre. Tjuefire. Tjuefem mener jeg!

22. RESEPSJONEN

ASTRID sitter fremdeles og venter.

LILLEMOR:
Skal jeg ringe (mimer telefon) Ringe? Skal jeg ringe? (skriver på en lapp, vifter med den) SKAL JEG RINGE? Til nummer?

ASTRID:
Hvordan?

LILLEMOR:
Nei, det er klart. Det er umulig. Jeg går opp og henter din sønn.

ASTRID:
Jeg venter. Det er ingen fare.

LILLEMOR:
Nei, jeg går opp og-

RØYKEREN inn.

RØYKEREN:
To øl, to jegermester her borte.

LILLEMOR:
Vent litt, jeg må-

RØYKEREN (*bruker meget tydelige tegn*):
To øl. To jegermester. Liten, besk. En hjort på flasken.

LILLEMOR:
Jeg forstår, jeg må bare-

RØYKEREN begynner å mime en hjort, en jeger, besk smak.

LILLEMOR (*til ASTRID*):
Unnskyld meg.

LILLEMOR ut.

23. BADSTUEN

LISE:
Historie Nor 11
J

Jeg kjørte bil uten å bruke belte. Min datter var baby, halvt år gammel, og satt i baksetet. Mens vi kjørte mistet min datter tåteflasken i gulvet, og jeg måtte bøye meg ned for å ta den opp mens jeg kjørte.

Da måtte jeg plutselig bremse, for det kom en politimann på veien. Han kom bort til meg, og jeg sa at jeg var døv. Han pekte myndig på et sted lenger borte jeg skulle kjøre. Der måtte jeg gå ut av bilen og inn i en politibil.

Der satt en politimann og snakket. Jeg sa at jeg var døv og ba ham skrive. Han nikket og fortsatte å snakke. Jeg sa litt oppgitt at jeg var døv og ba ham om igjen om å skrive. Han fortsatte å snakke. Da ble jeg sint og slo i setet og sa at jeg var DØV. Han nikket og pekte på øret og på en telefon... Han hadde brukt høyttalertelefon.. Auda! Jeg så på bilen min, der satt datteren min og gråt.

Da politimannen var ferdig med å ringe, skrev han til meg at jeg ikke hadde brukt sikkerhetsbelte. Jo, skrev jeg tilbake, men flasken til min datter falt i gulvet så jeg måtte ta av beltet for å få tak i den. Da jeg var på vei til å feste beltet, ble jeg stoppet av dere. OK, sa politimannen og jeg fikk gå ut.
Heldigvis...!

TOM ler. De nærmer seg hverandre, sakte. Nå berører bena deres hverandre lett. Begge merker det.

24. RESEPSJONEN

ASTRID (*tar et champagneglass opp av håndvesken*):
Det her er spesielt..

Historie Sve 7

Jeg var 15 år gammel. Jeg var ferdig med skolen og hadde blitt konfirmert. Nyttårsaften skulle jeg for første gang til døveforeningen.

Folk danser og ler. ASTRID står sjenert på siden.

TOR:
Kom inn! Du er vel døv?

ASTRID:
Ja, jeg er døv.

TOR:
Er du sjenert?

ASTRID:
Jeg ble så lettet da jeg traff en gammel skolekamerat så vi pratet og pratet. Men han ga seg ikke.

TOR:
Kom så danser vi! Jo. Kom kom!

ASTRID:
Vi danset forsiktig. Jeg så ned på føttene mine da vi danset til han ba meg om å løfte blikket. Han brukte tegnspråk til meg, men det var vanskelig å bruke tegnspråk og danse samtidig..

TOR rekker henne et glass champagne.

ASTRID:
Hva er det her?

TOR:
Klokken er snart tolv.

ASTRID nipper til glasset. Nedtelling til klokken tolv begynner: 10-9-8... ASTRIDS MAMMA inn.

ASTRIDS MAMMA:
Har du det hyggelig?

ASTRID setter fort glasset fra seg.

ASTRIDS MAMMA:
Nå går vi hjem. Nå går vi hjem, sa jeg!

Hun tar ASTRID i hendene, drar henne med seg. ASTRID setter seg i rullestolen igjen.

ASTRID:
Det var første gangen jeg var i døveforeningen, og det var enda et hyggelig minne. Jeg traff den søte gutten der mange ganger senere, Han het Tor, og ti år senere var vi gift. Vi var gift i førtiåtte år.

25. ROM 211

SØNNEN ligger på sengen, stirrer i taket. Han forsøker å sove, men kan ikke. Han ser på mobilen, blar litt i en bok, roter med puten. Han ser på klokken, gir opp og kler på seg, går ut. NATTGJESTEN, som har stått halvt gjemt bak hans seng, følger etter.

ANDRE AKT**26. KORRIDOR / ROM 312**

MALENA står fremdeles og kjenner seg tåpelig, forsøker å finne en døråpning i veggen. Hun banker på den.

MANNEN PÅ ROM 312:

Plutselig ser mannen på rom 312 hvordan bildene beveger seg på veggen. Beveger seg ut litt, rytmisk. Han hører selvsagt ingenting, men han merker vibrasjonene. Er det noen som står utenfor og banker på veggen?

LAGLEDEREN forbi. Nå er han alene. Alle de andre har gitt opp, men han øver fremdeles på den finten. Når han får øye på Malena, mister han ballen. Den spretter flere ganger på gulvet før han får tak i den.

MALENA:
Erik? Er det deg?

LAGLEDEREN:
Ja! Og du er Malena.

MALENA:
Hva gjør du her?

LAGLEDEREN:
På vei til Holland. Basketturnering. Har ikke du flyttet til Sverige/Norge?

MALENA:
Det må være minst femten år siden sist!

LAGLEDEREN:
Minst. Hva gjør du selv? Kontrollerer tapetet?

MALENA:
Åh, det var ingenting. Jeg syntes at jeg så... Åh, ingenting

27. TEROMMET

NATTGJESTEN sitter i en lenestol og drikker te. SØNNEN inn.

SØNNEN:
Hvor er det kaffe?

NATTGJESTEN peker.

NATTGJESTEN:
Får du ikke sove?

SØNNEN:
Jeg blåser i å sove. Jeg må dra tidlig. Er det konferanse her, eller?

NATTGJESTEN:
Det tror jeg ikke.

SØNNEN:

Hun i resepsjonen sa noe om en døvekonferanse.

NATTGJESTEN:

Jeg vet ikke om noen konferanse.

SØNNEN:

Hva gjør du her da?

NATTGJESTEN:

Drikk te. Hva gjør du selv?

SØNNEN:

Bilen gikk i stykker. Jeg er på vei hjem til mine foreldre. Umulig å få leie en bil før i morgen tidlig.

NATTGJESTEN:

Du valgte et bra hotell. Det er hyggelig her. Mellom to verdener.

SØNNEN:

To verdener? Sverige og Norge?

NATTGJESTEN:

Har du det travelt? Har du en avtale?

SØNNEN:

I morgen klokken ett skal min farmor begravas.

28. SKOLEMINNER I SALONGEN

Bridgепensionistene drikker sherry og prater.

BRIDGEDAME 3:

Det her er en meget fin sherry. Så fin har dere nok aldri drukket før! Den skal rekke hele reisen, så nyt hver dråpe.

BRIDGEMANN 1:

Historie Nor 12

Mor og jeg syklet til legen, - jeg satt på styret. Jeg gråt og var redd, for legen hadde hvit frakt og jeg trodde han var slakter. Da vi kom hjem, kjøpte mor en koffert. Jeg ante ikke hva den skulle brukes til.

EVY 2:

Historie Sve 8

Vi gikk av toget og jeg hadde jo aldri vært i Stockholm og alt kjentes så stort. Så tok vi trikk til Manillaskolen og jeg så skolen foran meg, rød og stor. Jeg fulgte med mamma inn og en søster kom og møtte oss. Jeg ble redd for jeg trodde at det var et sykehus.

BRIDGEDAME 3:

Historie Sve 9

Da vi kom fram til Manillaskolen, gikk vi til øverste etasje og der fikk jeg et skilt med mitt navn på. Min far begynte å gråte, da rev jeg navneskiltet i stykker så pleieren måtte skrive et nytt (*ler litt*).

BRIDGEDAME 4:

Historie Sve 1 forts.

Senere ble det enda verre da jeg fikk øye på en pleier med en uniform som ligner en sånn som sykepleiersker har (*beskriver kraven, forkleet*) Jeg så ut over sovesalen med alle sengene. Jeg følte meg redd..

BRIDGEMANN 2:

Historie Nor 13

Det var skremmende å komme til døveskolen, mitt møte med tegnspråket var nesten som å oppleve boksing med armer som var i bevegelse.

BRIDGEDAME 4:

Historie Sve 1 forts.

Jeg forsøkte å si at jeg ikke var syk. Det var vårt hjemmelagde tegn for syk (*viser hvordan det ser ut*)
Jeg sa flere ganger på tegnspråk at jeg ikke var syk. Nei, nei, sa mamma til meg.

EVY 2:

Historie Sve 8, forts.

Siden kom vi til en spisesal og jeg satte meg ved et bord. Min mamma sto litt bortenfor og jeg holdt et øye på mamma. Jeg begynte å spise og da desserten kom så jeg at mamma hadde forsvunnet og jeg ble skrekkslagen. Hun sa aldri adjø til meg. Jeg begynte å gråte og ropte på mamma. En pleier kom og holdt meg fast og ga meg en ørefik. Da jeg hadde grått begynte jeg å gå og lete etter mamma, men jeg kunne ikke finne henne. Jeg lurte på hvem som skulle ta hånd om meg.

BRIDGEMANN 1:

Historie: Nor 12 forts.

Jeg gråt så jeg hikstet, og da jeg skulle legge meg, nektet jeg også å gå på toalettet. Resultatet var at jeg tisset i sengen om natten.

EVY 2:

Historie Sve 8, forts.

Jeg hadde fletter, men pleieren var alene med 50 jenter og hadde ikke tid til å flette, så hun foreslo at at jeg skulle klippe dem av. Så jeg lot henne klippe meg. Etter det har jeg aldri hatt langt hår.

BRIDGEDAME 3:

Historie Sve 10

Ingen av lærerne kunne tegnspråk så de skrev lange setninger på tavla. Vi forsøkte å lære dem tegnspråk eller å skrive kortere setninger, men de var sta og fortsatte med å skrive lange setninger. Jeg fortsatte med å skrive likedan uten å forstå innholdet, - om kveldene satt jeg på rommet og forsøkte å huske alt slik at jeg senere når læreren spurte kunne ramse det opp utenat.

BRIDGEMANN 1:

Historie Sve 10, forts.

Jeg fikk taleleksjoner, - læreren stakk inn en trepinne og trykket ned tunga slik at jeg skulle snakke riktig. Jeg forsøkte å si R, men hele tiden sa læreren at jeg sa feil så han ble hardhendt og jeg fikk veldig vondt i tunga. Jeg kunne se i speilet at det kom blod ut av munnen men læreren fortsatte å være hardhendt.

EVY 2:

For meg var det annerledes.

Historie Nor 14

Vi reiste til Borre (ved Horten), og jeg fant meg straks til rette i lek med andre barn. Det var mange barn som gråt, det var fordi foreldrene nettopp var reist fra dem. Jeg spurte mine foreldre om de ikke snart skulle dra hjem. Det ble de lei seg for, men jeg fant meg godt til rette i tegnspråkmiljøet.

Og på sovesalen holdt jeg min søster i hånden. Det eneste problemet var at når jeg kom hjem synes mine foreldre at jeg hadde et merkelig tegnspråk. Jeg hadde lagt meg til Trondheimsdialekt!

29. LINDAS HISTORIE

LINDA står og ser på de andre som snakker sammen på tegnspråk.

LINDA (*til publikum*):

Historie Sve 11

Jeg skal fortelle om mitt første møte med døves tegnspråk. Det var på Alvikskolen – jeg er tunghørt – og jeg var tolv år gammel.

LINDA (*svensk/norskpåvirket tegnspråk*):
Hva heter dere?

Alle viser sine persontegn.

LINDA:
Jeg vil også ha et persontegn.

MANILLAELEV:
Det er ikke slik det fungerer. Vi kjenner ikke deg.

LINDA:
Jo, snille dere. Gi meg et persontegn

MANILLAELEVEN ser på henne, gir henne et persontegn ut fra hennes hår. Ler til LINDA, og går så tilbake til sine kamerater.

LINDA:
Jeg ble glad i det med en gang. Senere gikk jeg tilbake til klassen min og viste dem at de skulle bruke mitt persontegn i stedet for å bokstavere navnet mitt. Alle synes det var fjollete. Etter den dagen brøt jeg med mine gamle kamerater og har valgt å identifisere meg med døve.

30. BADSTUEN

LISE og TOM sitter nær hverandre.

TOM:
HistorieSve 12
Jo, (*funderer*). Jeg er jo født tunghørt, så jeg har lært meg både tegnspråk og tale. Om jeg får spørsmål om jeg skulle ville være døv, skulle jeg svare nei til det, - siden jeg har vokst opp som tunghørt og musikk er viktig for meg.

Om jeg skulle ville være hørende tviler jeg på. Min hørselsskade har ledet meg og vist meg veien og livet har sine oppturer og nedturer.

Mitt hjem er blant døve. Det er fra døveverdenen jeg får troen på meg selv, selvfølelse og identitet. Det er det som gir meg styrke til å kunne treffe hørende.

Hva er det?

Hun lener seg sakte mot ham, på vei til et kyss. BADSTUMANNEN inn:

BADSTUMANNEN:
Litt selskap, hyggelig, hyggelig! Unnskyld, jeg bruker bare tegn uten å sjekke først. Er dere døve? Ja, jeg trodde det. Alle er døve her i kveld. Merkelig eller hva? Blandet badstu! Hyggelig, hyggelig. (Gjør en bevegelse som han skal ta av håndkleet) HAHAHA! Nei, jeg spøkte bare. Ledig her?

Han setter seg mellom dem.

BADSTUMANNEN:
Jaha, hva snakker dere om?

Stillhet.

31. TEROMMET

NATTGJESTEN:

Tror du ikke de kan vente med begravelsen til du når fram?

SØNNEN:

Nei.

NATTGJESTEN:

Har du spurt?

SØNNEN:

De vil ikke at jeg skal komme.

NATTGJESTEN:

Ikke det?

SØNNEN:

Jeg ba min mor om å ordne med tolk. Hun sa nei. "Pappa vil ikke ha en masse vifting under seremonien." Jeg sa "Hvordan skal jeg kunne snakke med våre slektninger? Uten tolk er det kanskje like godt at jeg ikke kommer i det hele tatt." Hun svarte "Gjør som du vil. Ingen blir såret om du ikke kommer."

Pause.

NATTGJESTEN:

Men du drar likevel. Sto dere hverandre nær, du og din farmor?

SØNNEN:

Det er ikke poenget.

NATTGJESTEN:

Nøyaktig hva er poenget?

SØNNEN:

De skal ikke bestemme hva jeg skal gjøre.

32. UTENFOR

ANNIE stumper en sigarett. RØYKEREN inn, går fram til henne, begynner å mime en sigarettenner. ANNIE rekker den til ham.

ANNIE:

Du er døv, eller hva?

RØYKEREN:

Hvordan visste du det?

ANNIE:

Det synes på tommelen.

RØYKEREN:

Hva, tommelen? Hva mener du?

ANNIE:

Døve bruker tegnspråk hele tiden. De får sterke fingre. Du har en veldig muskuløs tommel.

RØYKEREN (*usikker*):

Har jeg?

ANNIE:

Jeg la merke til den med en gang.

Plutselig ler hun.

ANNIE:

Jeg spøker bare.

RØYKEREN:

Men hvordan visste du at jeg var döv?

ANNIE:

Alle er døve her i kveld! Ikke hun i resepsjonen som står og ser vettskremt ut, men alle andre. Har du ikke merket det?

RØYKEREN:

Jeg har sittet i baren.

ANNIE:

Bare du?

RØYKEREN:

Nesten. En gutt jeg traff. Ingen humor, ingenting å fortelle. Drikker som en jævla fugleunge. Hvor kommer du fra?

ANNIE:

Til hørende bruker jeg å si Flekkefjord.

RØYKEREN:

"Bruker å si?" ER du fra Flekkefjord eller ikke?

ANNIE:

Historie Nor 15

Jeg er født i Fedra.

RØYKEREN ler.

ANNIE:

Da noen hørende spurte meg hvor jeg er født, fortalte jeg det. De lo og synes det var morsomt. De ba meg gjenta det og lo enda mer. Jeg forsto ingen ting og følte at jeg ikke kunne snakke. Jeg fortalte min mor hva som hadde hendt, og min mor ble alvorlig i ansiktet og så sint ut. Da hørende senere ville ha meg til å fortelle hvor jeg er født, nektet jeg å si noe. Jeg fortalte min mor at jeg hadde nektet, og spurte hva ordet egentlig betyr.

Min mor fortalte motstrebende at det betyr "fitte", og jeg ble rød i ansiktet og skikkelig flau.

De ler.

RØYKEREN (byr en sigarett):

Røyker du?

ANNIE:

To pakker om dagen.

33. KORRIDOR*AMINA tømmer papirkurver.*

AMINA:

Historie, Skriv/sve forts.

I tenårene ble jeg mer og mer interessert i islam. Derfor begynte jeg for noen år siden å bruke slør. Svensker/nordmenn spør ofte hvorfor jeg har skaut. .

DEN DØVE SKANDINAVEN:

Du bor jo i Sverige/Norge. Hva skal du med den der? Du må nettopp ha flyttet hit?

AMINA:

Jeg har bodd her i tredivde år.

DEN DØVE SKANDINAVEN (*etter å ha tenkt en stund*):

Jaja. Hovedsaken er at du har bra tegnspråk.

AMINA:

Jeg har bodd her i tredivde år, som sagt.

DEN DØVE SKANDINAVEN:

Bruker man samme slør hele livet?

AMINA ser på publikum, rister oppgitt på hodet.

DEN DØVE SKANDINAVEN:

Vasker du det iblant?

AMINA:

Hva tror de? Jeg vasker og gjør rent her hele dagen, skulle jeg gå rundt med et skittent sjal på hodet? Hørende har andre merkelige spørsmål. Jeg har to barn. Begge er døve.

DEN HØRENDE SKANDINAVEN:

Du vet vel at du kan operere barna?

AMINA:

Hvorfor det? De er friske.

DEN HØRENDE SKANDINAVEN:

Men det finnes kjempebra operasjoner nå!

AMINA:

Mine barn er friske og har det bra, som sagt.

34. BAREN

JOHNNY:

Johnny har fortsatt ingen anelse om hvorfor han takket ja til å drikke øl med den der overdrevent hyggelige mannen. Hvorfor skulle Johnny bo på hotell? Han bor bare ti minutter herfra! Nå har han – bare for å være høflig – drukket fem øl og to Jegermester. Nå er det definitivt ikke mulig å kjøre hjem. Han sitter der han sitter.

RØYKEREN inn med ANNIE. Han tar Jegermesteren fra bordet, gir den til ANNIE, som tømmer den.

RØYKEREN (*til JOHNNY*):

Ha det. Det var hyggelig å treffes..

JOHNNY:

Skal du gå?

RØYKEREN:

Det her er Annie. Hun er på vei til Tyskland for å kjøpe ny bil i morgen..

ANNIE:
Og sigaretter. Haugevis med sigaretter.

RØYKEREN:
Vi to har liksom mer felles. Hun er morsom, jeg er morsom, du er ikke morsom. Jeg mener ikke noe vondt, det er bare slik.

JOHNNY:
Men vent. Du sa du skulle betale et rom til meg..

RØYKEREN:
Sa jeg det? Det husker jeg ikke.

RØYKEREN og ANNIE ut.

JOHNNY:
Vent! Hva faen skal jeg gjøre nå da?

35. BADSTUEN

BADSTUMANNEN sitter og breier seg mellom LISE og TOM.

BADSTUMANNEN:
Historie Nor 16

Jeg er født og oppvokst på en bondegård. Det var ingen barn i nærheten, og jeg hadde en yngre bror. Mor og far kunne ikke tegnspråk, så det var ikke mye jeg fikk med meg, - men jeg fant på mye rart selv.

Jeg registrerte hvordan gutter tisset, men det var mer uklart hvordan jentene gjorde det. De gikk bak huset og satte seg på huk, men jeg skjønnte ikke hva som skjedde. Ingen kunne heller fortelle meg det på en måte som jeg forsto,

En dag gikk min tante bak huset, og jeg skyndte meg etter. Hun satte seg på huk, og jeg krøp bort mot henne. I samme øyeblikk som hun slapp styrten møttes våre blikk, og hun ble rød i ansiktet. Men nå hadde jeg lært, nå visste jeg at det var forskjell på gutter og jenter! Med slik kommunikasjonssvikt måtte jeg skaffe meg erfaringer selv...

LISE:
Nei, jeg må... gå og sove nå. Takk for selskapet..

TOM:
Nei, men-

LISE:
Hyggelig å møtes.

LISE ut.

BADSTUMANNEN:
Jeg visste det. Kvinner tåler varme dårligere enn menn. Fakta!

TOM:
Jeg har god lyst til å slå deg i hjel, din jævla idiot.

36. RESEPSJONEN

ASTRID:

Historie Nor 17

Da jeg var barn, omkring 8 år, - hadde jeg en kjæreste. Vi gikk inn på et mørkt rom og kysset, - men uten å bruke tungen. Dette gjorde vi flere ganger for dagen, men vi fant ut at vi måtte begrense det: Vi trodde at hvis vi kysset for mye, ville vi bli svært lik hverandre av utseende.

Det var mange som sa at jeg og Tor lignet hverandre. Man får tid til å kysse mange ganger på førtiåtte år.

TOR inn, setter seg ved siden av ASTRID med en bok i hånden. Han småler plutselig.

ASTRID:
Hva er det?

TOR:
Jeg kom bare til å tenke på noe som hendte da jeg var liten.

Historie Nor 18

Jeg gikk på døveskolen i Oslo, og var hjemme i alle ferier. Hver gang jeg skulle reise tilbake til døveskolen, var det tungt. Til slutt sa jeg til mor og far at nå fikk sannelig min søster dra, det måtte være hennes tur!

ASTRID:
Men din søster er jo hørende?

TOR:
Akkurat!

ASTRID:
Heldig at vi bare fikk ett barn, så slipper vi den diskusjonen.

TOR:
Jeg elsker deg. Vet du det?

ASTRID:
Ja. *(til publikum)* Vi bodde i den leiligheten i nesten tjue år før han sovnet inn i vår seng en natt. Nå er leiligheten vår tom for møbler. Neste måned er det noen andre som bor der.

LILLEMOR inn.

LILLEMOR:
Har de glemt deg? Det her er for galt.

JOHNNY inn, forsøker å få LILLEMORs oppmerksomhet.

LILLEMOR:
NEI! Den her damen har sittet her og ventet i over en time nå. Du får faktisk roe deg ned.

LILLEMOR ut.

ASTRID:
Jeg begynner å bli ganske tissetrengt..

JOHNNY:
Det er toalett der borte.

ASTRID:
Oj, unnskyld. Jeg trodde jeg pratet til meg selv..

JOHNNY:

Skal jeg rulle deg dit?

ASTRID:

Nei nei, ingen fare.

JOHNNY:

Jeg har ikke noe sted å sove. Og jeg er for full til å kjøre hjem.

ASTRID:

Jeg er på vei til et aldershjem. Min sønn og svigerdatter har glemt meg i resepsjonen.

JOHNNY:

Det er verre. Du vinner.

JOHNNY ut. ASTRID ser på lenestolen der TOR satt. Hun tar opp champagneglasset fra vesken.

ASTRID:

Nei. Jeg sier nei.

37. KORRIDOR

LILLEMOR kommer gående i korridoren, stopper foran døren til rom 430, tenker å banke på, men innser at det ikke kommer til å fungere. Så hva skal hun gjøre nå? Hun blir stående.

AMINA går forbi med en vogn med vasketøy. LILLEMOR ser ikke engang på henne.

38. TEROMMET

NATTGJESTEN:

Vet dine foreldre hvordan du føler det? Har du snakket med dem?

SØNNEN:

Det er ingen ide. Jeg kjenner mange som har det slik. Deres hørende familier aksepterer dem ikke, ikke helt. Innerst inne er familien skuffet. Det er bare slik. Det vet du også.

NATTGJESTEN:

Historie Sve 13

En gang møtte jeg en døv mann fra Tyskland. I fire generasjoner hadde mannen en sterk døv familie. De fleste i hver generasjon var døve fram til siste generasjon der hans sønn giftet seg med en døv kvinne. Mannen håpet at de skulle få et døvt barn så døvegenerasjonen kunne fortsette i femte generasjon. Da de fikk et barn ble han glad og lykkelig. Senere, da barnet nærmet seg ett år, ville farfar teste ved å slå på en kopp (for å se om barnet hørte eller ikke). Da han slo på koppen vendte barnet seg mot ham og han innså overrasket at barnet var hørende! Han ble forbannet. Han reiste seg opp og sa: "Dere har ødelagt vår generasjon. Det skulle ha vært den femte og det er slutt. Det blir bare hørende slekt framover." Han var virkelig sint og gikk fram til sønnens kone og spurte henne hvordan faen det kunne bli et hørende barn og om det var noe galt i hennes mage.

Vet du hva jeg synes? Blås i kaffen. Gå og legg deg. Sov ut.

SØNNEN:

Og gå glipp av begravelsen.

NATTGJESTEN:

Din farmor ville forstå.

SØNNEN:
Hva vet du om det?

NATTGJESTEN:
Jeg kjenner henne..

SØNNEN:
Det må være "kjente" i så fall. Hun er jo død! Og hva mener du med at du kjente min farmor? Du vet ikke engang hva jeg heter.

NATTGJESTEN:
Senere, etter at du har sovet ut, leier du en bil og drar ned til dine foreldre. Og så tar dere en ordentlig prat.

SØNNEN:
De kommer likevel ikke til å forstå.

NATTGJESTEN:
Kanskje ikke. Men da har du i hvert fall forsøkt.

SØNNEN:
Hvordan sluttet historien med den døve farfaren?

NATTGJESTEN:
Den sluttet godt. Etter et par år begynte farfaren å like det hørende barnebarnet. Til slutt aksepterte han det.

SØNNEN:
Du har ingen te i koppen din..

NATTGJESTEN (*snur koppen opp og ned*):
Nei. Jeg bare lot som..

SØNNEN:
Hvem er du egentlig?

NATTGJESTEN:
Ingen spesiell. Bare en nattgjest. Jeg bor på rom nr. 9.

39. KORRIDOR

AMINA:
Historie: Skriv/sve, forts.

Jeg tenker ofte på mamma. Hun kjempet virkelig mens jeg vokste opp. Hun mistet sine foreldre da hun var liten og likevel er hun så sterk. Hva kan det komme av? Hun som aldri hadde gått på skole og som var analfabet så lenge, hun ble til og med bedre i tegnspråk enn pappa. Å begynne å bruke tegnspråk var for henne en inngang til å lære seg svensk.

AMINAS MAMMA:
Alt blir lettere med tegnspråk!

AMINA:
Hva mener du?

AMINAS MAMMA:
Hele livet!

AMINA:

Du har stjålet mitt språk! Det sa jeg til henne, men det var bare på spøk. Man kan ikke stjele en annens språk.

LILLEMOR:

Jobber du her?

AMINA:

Om jeg jobber her? Nei. Jeg pleier å liste meg inn på hoteller og vaske laken. Det er min hobby.

LILLEMOR:

Jobber du her? Og er døv?

AMINA nikker stort og tydelig. LILLEMOR drar henne med seg.

40. KORRIDOR

LAGLEDEREN snakker med MALENA om fortiden.

LAGLEDEREN:

Historie Sve 6, forts.

Jeg visste ikke om jeg skulle fortelle det. På den ene siden tenkte jeg på hvordan samfunnet, aviser, journalister og TV tok opp og snakket om homoseksualitet, - det var selvfølgelig og ble akseptert, men på den annen side hadde jeg noen guttevenner fra skolen som sa at det er galt. Noen lærere syntes det var ekkelt med homoseksuelle. Og der står man i klemme midt mellom.

Jeg begynte å fundere på hvordan andre så på meg siden jeg ikke hadde noen jentekjæreste. Det måtte bety at de synes jeg var merkelig eller hva? Så jeg begynte å lyve litt, jeg sa at jeg var glad i-

MALENA:

Meg.

LAGLEDEREN:

Trodde du på det?

MALENA:

Ja. Men jeg syntes det var merkelig at du bare snakket med andre om det, aldri med meg. Jeg gikk kanskje og håpet at du skulle spørre, men...

LAGLEDEREN:

Når fikk du vite at jeg er homse?

MALENA:

Du fortalte det selv på gymnaset, var det ikke slik? Hvordan var det?

LAGLEDEREN:

Det føltes bittert at jeg ikke hadde gått ut med det tidligere, for det kom ingen reaksjoner. Det var bare av typen-

MALENA:

"Er du homo, jasanya..".

LAGLEDEREN:

Det var alt. Det føltes som jeg "mistet" noen år da jeg var 15-16 år gammel. Min mamma lurte på hvorfor jeg ikke hadde snakket om det tidligere? Min pappa sa ingenting, ikke mine kompis heller. I den sammenhengen har jeg ikke opplevd noen undertrykkelse.

MALENA:

Er det forskjell på hvordan hørende og døve reagerer?

LAGLEDEREN:

Forskjellen er at døve er mer pågående og spør: "Hvorfor er du homo? Hvorfor har du ikke fortalt meg det? Du pleier ikke gjøre slik. Før, på skolen var du bra, hvorfor holder du på slik?! Hvorfor??"
Hørende gjør ikke sånt, jeg synes det er en kulturforskjell.

Jeg er jo både homo og døv, da er man en del av to minoritetsgrupper. Døve er en minoritetsgruppe og homo en minoritetsgruppe. Om jeg er døv og homo, blir det dobbelt for meg. Pluss tegnspråk, en språklig minoritet. Min personlighet består av tre ulike deler som jeg skal ta til meg.

Men du da? Hva gjør du her?

MALENA:

Vi har hentet min svigermor for å kjøre henne til... Oj! Jeg skulle jo hente henne!

MALENA i vei.

41. ROM 430

KRISTIAN ser på klokken, rister på hodet. Døren åpnes. Utenfor står AMINA og LILLEMOR..

KRISTIAN:

Tar det en halv time å gå til resepsjonen og tilbake? Punkterte rullestolen eller? (*innser at det ikke er MALENA som står der*). Oj, unnskyld. Jeg trodde-

AMINA:

Hei, jeg heter Amina. Jeg jobber her. Din mor har ventet veldig lenge nede i resepsjonen..

KRISTIAN:

Det er akkurat det jeg snakker om!

AMINA:

Hva?

KRISTIAN:

Min kone! Hvor er hun? Hva gjør hun? Hva tenker hun? Det er som å være gift med et jævla romvesen!

KRISTIAN ut. AMINA ler til LILLEMOR.

AMINA:

Noe annet?

LILLEMOR:

Vi bytter. Vi bytter du og jeg..

AMINA:

Bytte? Hva mener du med bytte?

42. NARRERINGEN PÅ ROM 402/ROM 312

EVY1 og EVY2 inn på sitt rom. EVY1 skal skjenke i mer portvin, men flasken er tom. EVY2 åpner sin veske og tar fram sherryflasken .

EVY1:

Er det samme flaske som...?

EVY2:

Schhhh. Vi bare smaker litt.

Hun heller opp to store glass.

EVY1:

Hun kommer til å bli kjempesint.

EVY2:

Det er ikke døveskolen dette her! Og vi har ingen gutter på rommet.

EVY1:

Det verste som kan hende er vel at vi blir fulle og narreringer.

EVY2:

Nå skal du få høre en historie!

Historie Nor 19

I gamle dager hadde ikke Nils og jeg så gode arbeidsforhold. Døve ble enten skredder, snekker eller skomaker, Jeg hadde renholdsjobb i en barnehage for hørselshemmede.

En dag jeg kom til barnehagen og skulle vaske, lå det et brev til meg. Det var spørsmål fra min chef om vi skulle være med på døvekirkens 35-års jubileumsfest. Hon ville gärna bjuda mig. Jeg måtte snakke med Nils om det, de ønsket svar nå.

I vinduet ser jeg at det står en telefon. Jeg er stokk döv, men skal jeg prøve å ringe? I så fall må jeg ringe til Nils sin sjef, som jeg aldri har sett. Jeg fant nummeret i katalogen, og fikk slått nummeret på telefonen, Jeg synes jeg følte at røret ble tatt av, men jeg var ikke sikker. "Unnskyld", sa jeg "Jeg er döv og kan ikke ta i mot svar, men kan du prøve å hjelpe meg? Jeg er kona til Nils, som jobber hos deg. Kan du gi ham en beskjed? Be ham om å komme til Drottninggate nr. 10 når han er ferdig på jobben. Kan du si høyt ja så jeg kan føle stemmen?" Det kom et sterkt ja i røret. Jeg gjentok beskjeden, og la på. Tenk om jeg hadde dummet meg ut og ringt helt feil??

Jeg gjorde meg ferdig med jobben, og lurte på om Nils kom eller ikke...Da gikk døra opp, og der sto han!

Nils og jeg var med på festen, - det var en fin fest. Jeg vil si at den som intet våger, intet vinner!

De ser på telefonen som står på skrivebordet..

EVY1:

Skal vi?

EVY2:

Hvem skal vi ringe?

EVY1:

Hvem som helst.

Hun slår et nummer.

MANNEN I RUM 312:

Mannen på rom 312 våkner av at noe vibrerer. Vekkerklokken? Nei. Telefonen. Det er noen som ringer. Midt på natten.

Han løfter telefonrøret, forsiktig.

EVY2:

Er det noen som svarer?

EVY1:

Jeg vet ikke! Si noe.

EVY2 tar telefonrøret, legger på. De bryter ut i fnisende latter.

EVY2:
Du er gal.

EVY1:
Du også! Er det mer sherry?

43. BADSTUEN

TOM sitter så langt fra BADSTUMANNEN som mulig, bortvendt.

BADSTUMANNEN:
Nå er det varmt! Nå kjenner man riktig hvordan kiloene raser av! Nå er det badstu for ordentlige mannfolk! Nå.. er det nok for meg. Jeg tar en dusj. Takk for selskapet!

TOM svarer ikke, bøyer seg fram og masserer sitt ben. BADSTUMANNEN ut. LISE inn fra motsatt hold.

LISE:
Er det plass?

Hun setter seg nær.

LISE:
Jeg fryser. Det ble kaldt å vente en time på at han der skulle gå .

Hun gir ham en lapp.

TOM:
Hva er det?

LISE:
Mitt telefonnummer. Du får det på forhånd i tilfelle jeg skulle glemme det senere..

Hun kysser ham.

44. RESEPSJONEN

KRISTIAN og MALENA inn fra forskjellig hold..

MALENA:
Unnskyld!

KRISTIAN:
Hvor har du vært?

MALENA:
Først så jeg en kvinne som gikk inn i en vegg, og etterpå traff jeg Erik-

KRISTIAN:
Hvilken jævla Erik??

MALENA:
Du vet Erik fra skolen-

ASTRID:

Jeg har bestemt meg. Jeg følger ikke med. Jeg skal hjem..

KRISTIAN:
Hva?

ASTRID:
I morgen tidlig..

KRISTIAN (*til MALENA*):
Er dette noe du har funnet på eller?

MALENA:
Jeg kom hit nettopp!

ASTRID:
Vi snur. Punktum. Nå vil jeg på toalettet og etterpå vil jeg sove..

45. RESEPSJONEN

Neste morgen. EVY1 og EVY2 kommer slepende på sine vesker. De er i kraftig bakrus, legger romnøkkelen på disken. BRIDGEDAME3 inn.

BRIDGEDAME 3:
Der er dere! Hvor har dere vært?

EVY1:
Vi forsov oss.

BRIDGEDAME 3:
Dere har gått glipp av froksoten! Bløtkokte egg og bacon og pannekaker...

EVY2 (*skjuler et gulp*):
Det gjør ingen ting.

BRIDGEDAME 3:
Kom nå! Vi skal på historisk vandring i byen i dag. Det blir en lang spsertur. Håper dere kjenner dere pigge!

EVY1:
Hurra.

BRIDGEDAME 3:
Forresten, så dere hvor det ble av sherryen i går?

EVY2:
Nei. Er den borte? Merkelig!

BRIDGEDAME 3:
Det var en veldig fin og dyr sherry.

EVY1:
Vi vet ingenting.

EVY2:
Dessverre.

De fniser. EVY2 tar EVY1 under armen, de går ut.

46. ROM 116

LILLEMOR:

I dette rommet har to personer sovnet i en enkelt seng. Og det merkes på lukten at de har røykt, selv om det er forbudt..

Lillemor ser på listen hun har fått av Amina. Der står alt hun skal gjøre. Re opp senger, tømme papirkurver, vaske over alle overflater... Tenk at hun aldri har visst at det jobber en døv rengjøringshjelp her!

LILLEMOR setter seg på gulvet, begynner å skrive i en notisbok. .

Og utenfor går ti soler opp. Eller det føles slik i alle fall.

47. RESEPSJONEN

AMINA bak resepsjonen. SØNNEN inn. Han har skrevet en lapp på forhånd..

AMINA:

Bilutleie? Den nærmeste bensinstasjonen her har ikke det, men det finnes bilutleie inne i byen.

SØNNEN ser fortumlet på henne..

SØNNEN:

Du bruker tegnspråk..

AMINA:

Skal jeg bestille drosje?

SØNNEN:

Hvor lang tid tar det å gå?

AMINA:

Omkring en halv time.

SØNNEN:

Da går jeg. Jeg kan ikke holde avtalen, likevel. Hvem bor på rom 9?

AMINA:

Rom 9? Rom 9 finnes ikke,

SØNNEN

Men det var en som sa-

AMINA:

Numrene begynner på 100 i første etasje, 200 i andre og så videre. Rom 9 fantes kanskje før de bygget om her. Hotellet brant og ble totalrenovert.

SØNNEN:

Når var det?

AMINA:

Det er lenge siden. Over 50 år siden.

AMINA gir ham et kart SØNNEN ut.

AMINA:

Historie Skriv/sve forts.

En gang i framtiden vil jeg ta med mine barn til Melila, for å vise dem hvor vi kommer fra. For å gi dem et perspektiv. Men det er ikke lett, enten det gjelder å vende tilbake til noe eller å legge noe bak seg.

Da jeg kom hit, var jeg som en tom bøtte i en brønn, som bare venter på å bli fylt med nytt vann. De som kommer hit i voksen alder, må hele tiden slåss med bildene av hvordan det var der borte. Jeg tror det er derfor så mange har problemer med å ta til seg et nytt språk, - de har ikke riktig forlatt det gamle livet. For meg er det omvendt. På en måte kan man si at jeg ble født her.

48. PARKERINGEN

JOHNNY:

Johnny våkner, sammenkrøpet i bilen sin. Han fryser, er i bakrus og har vondt i hele kroppen. Han aner ikke hva klokken er. Han slår mobilen på. Han har fått tjue meldinger. I natt raste broen over elven på vei hjem til der Johnny bor, sammen. Fire biler kjørte over kanten i det kraftige regnværet. Seks personer døde. Hvis han hadde reist hjem hadde han kanskje ikke vært i live i dag.

49. RESEPSJONEN

MANNEN PÅ ROM 312:

Mannen på rom 312 hopper over frokosten. Han avskyr hotellfrokoster. Han dusjer, barberer seg, pakker sammen. Enda en trist natt alene på et hotell fullt av hørende.

Han legger nøkkelen på disken..

MANNEN PÅ RUM 312 (*snakker overdrevent tydelig med tegn*):

Takk.

AMINA:

Velkommen tilbake. Håper du får en bra dag.

MANNEN PÅ ROM 312:

Hva sa du?

AMINA:

Velkommen tilbake en annen gang.

TINE inn med sin veske.

TINE:

Historie Sve 14

På første Deaf Way fløy jeg dit. Det var en lang reise og da jeg landet var det som et mylder med mennesker som brukte tegnspråk. Det følte som jeg hadde kommet hjem. Det her var på Gallaudet, som betyr at alle bruker tegnspråk, på posten, politiet, ALLE, frisører, bibliotekpersonale, overalt. Ingen steder behøvde man å forsøke å gjøre seg forstått med tale, eller penn og papir, jeg kunne bruke tegnspråk over alt. I løpet av denne perioden på to uker var det som det gikk opp for meg hvordan det er for hørende. Hvordan hørende kan småprate, f.eks. på bussholdeplassen. At jeg når jeg sto og ventet på bussen, kunne stå og prate på tegnspråk. Det følte deilig å kunne småprate på tegnspråk.

Det slo meg at det har ikke betydning hvor man kommer fra. Det vi alle har felles er tegnspråk, at vi har vokst opp som døve, våre opplevelser, følelser og drømmer er de samme. I stedet for å kjenne seg ensom, er det som verden vokser og blir større.

